

Den 2 september 2021 var det tre jubileer som Jönköping Airport firande med tårta, kaffe och bubbel. På plats på flygplatsen fanns Sofie Hagman som är VD/Verksamhetsansvarig för Jönköping Airport startade firandet med att utbringa en skål, därefter hölls föredrag av Herman Larsson som är Ordförande för Jönköpingsflygets Intresseförening, Karin Finér som är Marknadskoordinator för Jönköping Airport och Henrik Älverdal som är Marknadschef för Jönköping Airport.

Henrik berättade att det första jubileet är med anledning att för 60 år sedan den 3 september 1961 invigdes "Jönköpings nya flygplats Axamo" med pompa och ståt. Man flyttade då flygverksamheten från Rocksjöfältet, det som idag kallas för Gamla Flygfältet, upp till nuvarande område vid Dumme Mosse. Det andra jubileet är för att den 1 till 2 september 1991, det vill säga för 30 år sedan, invigdes den nya terminalbyggnaden, som dåvarande ägaren LfV investerade nära 100 miljoner kronor. Det tredje jubileet är att 15 år senare den 4 september 2006 lyfte också det första fraktflyget från Jönköping.

Hemlig start av fraktverksamhet på flygplatsen

Henrik berättar vidare att Jönköping Airport brukar säga att de står på tre ben fraktflyg, regulärflyg och charterflyg.

- Under hemliga former smög man iväg fraktflyg Iceland Air från Jönköping till USA, då var det Huskvarna som skulle frakta motorsågar. Både jag och Herman var med den natten då frakten paketerades och rullades in i fraktflygplanen. Vilket blev starten av den fraktverksamhet som vi bedriver idag på flygplatsen, säger Henrik.

Bröderna Wright var de första som flög

Herman förklarade nostalgiskt om att flygets historiska perspektiv är en ung bransch och för ungefär 125 år trodde inte någon människa att man skulle kunna flyga.

- Sedan år 1903 flögs det för första gången av bröderna Wright. Efter kriget börjades det med passagerarflyg men det var farligt att flyga på den tiden och vi hade två haverier på gamla fältet inträffade i Jönköping med dödlig utgång. Därefter började man att fokusera på flygsäkerhet och flyg blev säkrare än tåg, buss och bil, berättar Herman.

Film över flygets historia i Jönköping

Jönköping Airport vill tillsammans med Jönköpingsflygets Intresseförening uppmärksamma de tre jubileer på bästa möjliga sätt. Därför har Herman och Karin påbörjat och håller på att skapa en film över flygets historia i Jönköping. Hela filmen kommer bli cirka 45 min lång men redan nu finns en trailer klar som är baserad på Jönköping Airports historia som visades under firandet av de tre jublieerna.

En spännande utveckling om flygplatsen

Herman berättade att i trailern kan vi se att den 17 maj 1913 landade det första flygplanet i Jönköping.

- Då fanns givetvis inget flygfält utan landning skedde på en gräsyta på det dåvarande exercisfältet vid Artilleriregementet A6, sedan åttiotalet förvandlat till köpcentrum. När postflygningar från Norden till kontinenten startade i början av trettioalet anlades såväl flygvägar, landningsplatser och hjälplandningsplatser på sträckan mellan Stockholm och Malmö. Flygningarna genomfördes ofta nattetid och navigering skedde med hjälp av optiska flygfyrar med cirka 30 kilometer mellanrum. En sådan fyr finns restaurerad och i fungerande skick på Jönköping Airport, förklarar Herman.

Start av utrikestrafiken på Jönköpings flygplats

Karin förklarade att 1966 startade utrikestrafiken på Jönköpings flygplats med en linje till Köpenhamn fyra gånger varje dag 78 000 passagerare använde Jönköping under år 2000.

- Dessutom fanns det en mindre flyglinje från Jönköping till Riga från 1993 till 2001. Samt även försök att starta uppflyglinje från Jönköping till Oslo har gjorts i början av 1990-talet, säger Karin.

Betydelsefullt att samla flygplatsens historia i en film

Herman och Karin menar att samarbetet med filmen har gått bra. Herman har stått för fakta manuset om Jönköpings Airport och Karin har stått för den tekniska redigeringen av filmen. I mars 2021 påbörjades arbetet med filmen. Tidigare har Karin gjort mindre filmer men detta är den första stora filmen om Jönköpings flygplats historia. Båda tycker att det är betydelsefullt att kunna ha Jönköping Airports historia samlad i en film som går att bygga vidare på även framöver.

Väcka ett intresse både hos de yngre och för medarbetare

Herman berättar att syftet med filmen för Jönköpingsflygets intresseförening är att vi vill kunna få fler medlemmar och att väcka ett intresse både hos de yngre och för medarbetare. Eftersom det finns så mycket spännande som har hänt under åren med flygplatsen. Karin menar att all personal på Jönköping Airport kanske inte känner till allt om flygplatsen, så därför är det också betydelsefullt för de anställda att få veta mer om sin arbetsplats.

Filmen kommer aldrig att vara klar helt

Herman och Karin vill att man med hjälp av filmen inte ger upp under en pandemi utan att ha ett framåtriktat fokus.

- Den färdiga filmen kommer att synas på Jönköpingsflygets intresseföreningens hemsida och Jönköping Airports hemsida samt på sociala medier. Någon gång under 2021 beräknas filmen vara klar men filmen kommer aldrig att vara klar helt eftersom det finns så mycket mer att berätta om flygplatsen. Förmodligen kommer det en uppföljare och vi är mycket stolta hittills att ha kommit så här långt med filmen, säger Herman.

Viktigt att vara konkurrenskraftiga

Sofie berättade att hon började sin roll som VD på Jönköping Airport den 1 september 2021 och det är otroligt roligt att starta igång som VD med denna jubileumstid för Jönköping Airport.

- Det är kul att se trailern av den kommande filmen om Jönköping Airports historia. Samtidigt som vi kommer att sikta på framtiden. Denna bransch utvecklas väldigt mycket och snabbt och viktigt är att Jönköping Airport fortsätter att vara konkurrenskraftiga och har en omvärldsbevakning framöver, säger Sofie.

Filmen ska generera ett ökat intresse för flygplatsen

Henrik berättar att de tre jubileerna firades med medarbetare på Jönköping Airport och med veteraner som är medlemmar i Jönköpingsflygets Intresseförening som har varit med under åren på Jönköpings flygplats.

- Eftersom pandemin pågår så går det inte att arrangera flyguppvisning för större publik, så därför har vi istället valt att göra en film för att skapa ett engagemang kring flygplatsen, som jag tror kommer kunna generera ett ökat intresse framöver för Jönköping Airport. Dessutom blir filmen som en historiebok till arkivet att kunna titta på som en summering av historik om flygplatsen i Jönköping, förklarar Henrik.

El-flygplan och vätgasflyg

Älverdal förklarar vidare att framöver vill Jönköping Airport satsa på el-flygplan och det håller på att tillverkas el-flygplan i världen och exempelvis pågår ett projekt i Göteborg att skapa el-flygplan.

- Vi vet att om cirka 5 år kommer el-flyg att finnas och det är det vi väntar på. Med inrikesflyg kan Jönköping Airport få en betydande roll när det finns el-flygplan, även vätgasflyg finns det på tal om att bli. Vi har redan gjort en rad projekt för att arbeta med hållbarhet på flygplatsen och fortsättningsvis kommer vi bland annat att titta på solcellsparkar och titta på alternativa drivmedel, avslutar Henrik.

Text, foto och video: Arnold Svensson och Anna Svensson